Bir Kur´ân kavramı ; Tevbe-i nasûh

Hasan bey: “Tevbe-i nasûh ne demektir? Nasıl yapılır? Şartları nelerdir?”

Tevbe-i nasûh, Kur’ân’a ait bir kavramdır. Ciddî, hâlis ve sâfî olarak, hulûs-u kalp ile sırf günahların bağışlanmasını dileyerek sırf Allah rızâsı için yapılan tevbe demektir. Nasuh, “nush ve nasihat” kökünden mübalâğa siygasındadır. Günahı günah olduğu için terk etmek, haramdan haram olduğu için yüz çevirmek, sırf Allah korkusuyla günahtan ve haramdan pişmanlık duymak, bir daha günahlara dönmemek üzere günahların şerrinden Allah’a sığınmak ve tevbe etmek demektir. Günah olan şeyi başka bir gâye için bırakmak ve başka bir nedenle pişman olmak tevbe-i nasûh olmaz. Meselâ içkiyi sağlığa zararlı olduğu için veya doktor yasakladığı için terk etmek veya bundan dolayı içtiğine pişman olmak tevbe-i nasûh değildir. Günah olan bir şeyi menfaatli olsa dahi, Allah haram kıldı diye terk etmek ise tevbe-i nasûh sayılır.

Kur’ân’da şöyle buyurulur: “Ey îmân edenler! Allah’a tevbe-i nasûh ile (tam bir ihlâs ile) tevbe edin. Umulur ki, Rabb’iniz günahlarınızı bağışlar ve sizi altından ırmaklar akan Cennetlere koyar. O gün Allah’ın peygamberi ve beraberindeki mü’minleri utandırmayacağı gündür. O gün onların nûru önlerinden ve sağlarından koşarak Cennete yol gösterirken, onlar da: “Ey Rabb’imiz! Nurumuzu tamamla ve bizi bağışla! Muhakkak Senin her şeye gücün yeter!” derler.”1

Muâz bin Cebel (ra): “Yâ Resûlallah! Tevbe-i Nasuh nedir?” diye sordu. Peygamber Efendimiz (asm):

“Kul, yapmış olduğu günahtan öyle nedamet eder ve Allah’a öyle özür diler ki, sağılan süt memeye dönmediği gibi, bir daha günaha dönmez!”2

Hazret-i Ali (ra) bir gün birisinin “Allahümme innî estağfiruke ve etûbü ileyke” (Allah’ım Senden bağışlanmak isterim ve Sana tövbe ederim.) dediğini işitmişti. Dedi ki:

“Dil çabukluğu ile söyleyip, kalpten tevbe etmemek yalancılar tövbesidir!” Adam:

“O halde tövbe nedir?” dedi. Hazret-i Ali:

“Tövbede altı şey toplanmalıdır: 1-Geçmiş günahlara pişmanlık, 2-Farzları yapmak, 3-Kötülükleri terk etmek, 4-Düşmanlarla ve hasımlarla helâlleşmek, 5-Bir daha günaha dönmemeye azm etmek. 6-Nefsi günahlarda büyüttüğün gibi onu Allah’a itaatte eritmek ve ona günahların zevkini tattırdığın gibi, Allah’a itaatin zorluğunu ve acısını tattırmak.” Dedi.

Peygamber Efendimiz (asm) buyurmuştur ki: “Kul tövbe ettiğinde Allah onun günahlarını hafaza meleklerine unutturur. Aynı şekilde onun organlarına unutturur. İşlediği yerdeki izlerini de yok eder. Ta ki, Allah’ın huzuruna vardığında günah işlediğine dâir aleyhinde şahitlik edecek bir şey bulunmasın!”3

Dipnotlar :

1- Tahrîm Sûresi: 8

2- Elmalı, H. Dini Kur’ân Dili, 7/5127

3- Câmiü’s-Sağir, 1/168